

Rapportage in Vogelvlucht

Source: RAP Bulletin of Biological Assessment: A Rapid Biological Assessment of the Lely and Nassau Plateaus, Suriname (with additional information on the Brownsberg Plateau): 33

Published By: Conservation International

URL: <https://doi.org/10.1896/1-881173-98-4.33>

BioOne Complete (complete.BioOne.org) is a full-text database of 200 subscribed and open-access titles in the biological, ecological, and environmental sciences published by nonprofit societies, associations, museums, institutions, and presses.

Your use of this PDF, the BioOne Complete website, and all posted and associated content indicates your acceptance of BioOne's Terms of Use, available at www.bioone.org/terms-of-use.

Usage of BioOne Complete content is strictly limited to personal, educational, and non - commercial use. Commercial inquiries or rights and permissions requests should be directed to the individual publisher as copyright holder.

BioOne sees sustainable scholarly publishing as an inherently collaborative enterprise connecting authors, nonprofit publishers, academic institutions, research libraries, and research funders in the common goal of maximizing access to critical research.

Rapportage in Vogelvlucht

EEN SNELLE BIOLOGISCHE TAXATIE VAN DE PLATEAUS VAN LELY EN NASSAU, SURINAME

ONDERZOEKSPERIODE

25 oktober – 6 november, 2005

BESCHRIJVING VAN DE ONDERZOEKSGBIEDEN

Lely Gebergte en Nassau Gebergte zijn twee plateaus in Oost-Suriname die gekarakteriseerd worden door een stevige dikke korst in de bovenste bodemlaag, voornamelijk gevormd door geconsolideerd ferriet (Fe) en bauxiet (Al). Lely Gebergte heeft een serie plateaus met een maximum hoogte van ongeveer 700 meters en Nassau Gebergte bestaat uit vier plateaus, die variëren van 500 – 570 meters. Het RAP onderzoek was gericht op habitats boven 500 m, bij Lely: bergsavannebos, hoogdrooglandbos, palmzwampen, en secundaire groei, en te Nassau: hoogdrooglandbos, wat bergsavannebos, beperkte stukken palmzwampen, secundairbos en vegetatie in gebieden die ontbost waren ten behoeve van de infrastructuur zoals wegen en een begroeide landingsbaan. Deze plateaus bieden vele stroomgebieddiensten voor lokale - en kustgemeenschappen, alsook werkgelegenheid (hoofdzakelijk kleinschalige goudwinning), voedsel, medicijnen en bouwmaterialen voor lokale gemeenschappen.

REDENEN VOOR HET BIODIVERSITEIT SCHATTINGSONDERZOEK

Het Biodiversiteit Schattingsonderzoek van de plateaus van Lely en Nassau is uitgevoerd om de biodiversiteitsgegevens voor Oost-Suriname aan te vullen. Uit de “Priority Setting Workshop” van 2002 is naar voren gekomen dat we bepaalde biodiversiteitsgegevens missen die belangrijk zijn voor de planning van natuurbehoud voor deze plateaus in het Guiana Schild. De gegevens die verzameld zijn voor vogels, zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen, mieren, en mestkevers zullen bijdragen tot beter begrip van de fauna en flora van deze twee plateaus. Ook maken deze gegevens een vergelijkingen mogelijk van de biodiversiteit van Nassau en Lely met het plateau van Brownsberg (zie Uitgebreide samenvatting voor vergelijkingen) en met andere gebieden van het Guiana Schild. Ten slotte zullen de gegevens gebruikt worden door BHP-Billiton Maatschappij Suriname en Suralco als deel van hun Mijnbouw Overeenkomst om biodiversiteitsoverwegingen te incorporeren in de vroege stadia van besluitvorming voor elke mijnoperatie die zij in deze gebieden zullen ondernemen. Het is ons streven om informatie te verschaffen zodat mijnbouwondernemingen die in deze gebieden werken het behoud van biodiversiteit in hun projectplanning opnemen.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Lely en Nassau Plateaus

- Hoge fauna diversiteit (zie tabel hieronder),
- Ten minste 27 soorten endemisch voor het Guiana Schild,
- Ten minste 24 soorten nieuw voor de wetenschap, wat illustreert hoe weinig wij weten van deze gebieden en het geheel Guiana Schild,

- Veel soorten en grote aantallen individuen van grote zoogdieren en grote vogels (e.g. papegaaien, powisi's, marais), wat aantoonde dat deze gebieden mogelijk als 'veilige haven' dienen voor grotere soorten,
- Hoewel nog steeds in goede staat, worden beide gebieden zwaar bedreigd door menselijke activiteiten, vooral ongereguleerde jacht wat direct gevolg heeft voor grote zoogdieren en vogels, en ook illegale goudmijnbouwactiviteiten aan de voet van de heuvels hebben gevolgen voor grote zoogdieren en vogels.

Lely Plateau

- Hogere soortenrijkdom van planten, orchideeën, zoogdieren, amfibieën, mieren, vogels, en mestkevers dan Nassau, waarschijnlijk vanwege een combinatie van factoren, inclusief het feit dat het Lely Gebergte groter en hoger is, zodat de uitgestrektheid van elk bostype groter is. Hogere diversiteit van zoogdieren en mestkevers kan ook beïnvloed zijn geweest door de meer ongerepte conditie van de habitats in vergelijking met Nassau,
- Het Lely Gebergte biedt uitstekende mogelijkheden voor conservering vanwege relatief weinig menselijke invloeden, kleine bevolkingsdichtheid en haast onmogelijke toegang.

Nassau Plateau

- Hoge soortenrijkdom en endemisme van vissen in hooggelegen beekjes,
- *Hartiella crassicauda*, een zeldzame meerval die endemisch is voor het plateau van Nassau, werd voor het eerst weer gedocumenteerd sinds 1949,
- Het Nassau Gebergte is sterker beïnvloed door menselijke activiteiten, vooral met betrekking tot jacht en habitatfragmentatie, als gevolg van toegangswegen die zijn aangelegd om kleinschalige mijnbouwactiviteiten en exploratieactiviteiten voor kleinschalige mijnbouw mogelijk te maken

AANTALLEN GEREГИSTREERDE SOORTEN

	Beide Schattings gebieden	Lely	Nassau
Mieren	169	136	79
Mestkevers	42	37	27
Vissen	41	8	35
Amfibieën	27	20	16 (31)**
Reptielen	22	16	13 (26)**
Vogels (RAP)	121	67	79
Vogels (2003) *		(152)	
Vleermuizen	24	14	19
Kleine Zoogdieren	4	3	1
Grote Zoogdieren (inclusief apen)	17	13	8
Totaal	467	314	277

*O'Shea, Hoofdstuk 8

** ( ) – additionele gegevens van Ouboter et al. (Hoofdstuk 11)

NIEUWE SOORTEN VOOR DE WETENSCHAP

Amfibieën	<i>Eelutherodactylus</i> (4 soorten) <i>Adenomera</i> (1 soorten) <i>Atelopus</i> (1 (onder) soort)
Vissen	<i>Guyanancistrus</i> (1 soort) <i>Harttiella</i> (1 (onder) soort) <i>Lithoxus</i> (3 soorten) <i>Trichomycterus</i> aff. <i>conradi</i> (1 soort)

Mieren *Pyramica* (1 soort)

Mestkevers *Anomiopus* (~ 2 soorten)
Ateuchus (~ 2 soorten)
Canthidium (~ 3 soorten)
Eurysternus (~ 3 soorten)
Sylvicanthon sp. nov.
Uroxys (~ 2 soorten)

SOORTEN DIE NIEUW ZIJN VOOR DE FAUNA VAN SURINAME

Mieren: Genera *Acanthognathus*: *A. lentus* en *A. cf. ocellatus*
Cryptomyrmex cf. *longinodus*

Mieren: Soorten *Pyramica auctidens*
Pyramica cincinnata
Pyramica crassicornis
Pyramica halosis
Strumigenys cosmostela
Strumigenys trinidadensis

BEDREIGDE SOORTEN (IUCN 2006 CATEGORIE)

Vleermuizen

Lophostoma carrikeri (Kwetsbaar)
Donkere fruitetende vleermuis, *Artibeus obscurus* (Lager Risico/Bijna Bedreigd)
Bruine fruitetende vleermuis, *Koopmania concolor* (Lager Risico/ Bijna Bedreigd)

Apen

Rode Brulaap, *Alouatta macconnelli* (Kwetsbaar)
Roodruggige baardsaki, *Chiropotes chiropotes* (Gegevens afwezig)

Grote zoogdieren

Braziliaanse Tapir, *Tapirus terrestris* (Kwetsbaar)
Jaguar, *Panthera onca* (Lager Risico/Bijna Bedreigd)
Poema, *Puma concolor* (Lager Risico/Bijna Bedreigd)
Hert, *Mazama* sp. (Gegevens afwezig)
Reuzenmiereneter, *Myrmecophaga tridactyla* (Kwetsbaar)
Dubost's stekelmuis, *Neocomys dubosti* (Gegevens afwezig)

ENDEMISCHE SOORTEN VAN HET GUIANA SCHILD

Zoogdieren:

Guiana Rode Brulaap, *Alouatta macconnelli*
Roodruggige baardsaki, *Chiropotes chiropotes*
Buidelrat, *Marmosa murina*
Roodhand tamarin/ Saguwenke, *Saguinus midas*
Kwata/ Zwarte Spinaap, *Ateles paniscus*
Dubost's stekelmuis, *Neacomys dubosti*
Stekelmuis, *Neacomys guianae*
Guyanese stekelrat/ Maka alata, *Proechimys guyannensis*

Vogels

Powisi, *Crax alector*
Marai, *Penelope marail*
Gypopsitta, *caica*
Roodsnavel/ Redimofo, *Monasa atra*
Stonkuyake, *Selenidera piperivora*
Stonkuyake, *Pteroglossus viridis*
Xiphorhynchus, *pardalotus*
Mirafowru, *Myrmotherula surinamensis*
Mirafowru, *Myrmotherula gutturalis*
Mirafowru, *Herpsilochmus stictocephalus*
Mirafowru, *Percnostola rufifrons*
Mirafowru, *Gymnophis rufigula*
Tyarman/ Tityari, *Contopus albogularis*
Rotshaan, *Rupicola rupicola*
Busikaw, *Perissocephalus tricolor*
Manakin, *Corapipo gutturalis*
Manakin, *Lepidothrix serena*
Blauwdas/ Kanarie, *Euphonia finschi*
Grangrandir/ Kanarie, *Euphonia cayennensis*

Amfibieën

Colostethus beebei
Colostethus degranvillei
Eleutherodactylus chiastonotus
Eleutherodactylus zeuctotylus
Chiasmocleis shudikarensis

Reptielen

Gonatodes annularis
Neusticurus rudis

Vissen

Harttiella crassicauda (endemisch voor Nassau Plateau)
Guyanancistrus 'grote mond'

NATUURBEHOUD CONSLUSIES VAN HET BIODIVERSITEIT SCHATTINGSONDERZOEK

(zie Uitgebreide Samenvatting voor meer details)

1. Wij bevelen aan dat de plateaus Lely en Nassau (en ook Brownsberg – zie Uitgebreide Samenvatting) verhoogde niveaus van bescherming van de biodiversiteit krijgen.

Alle drie gebieden hebben een groot deel van Surinames biodiversiteit en bevatten grote habitatdiversiteit met typische laagland boshabitats, alsook meer unieke habitats op grotere hoogten (>400 m) die niet overal in het Guiana Schild gebied gevonden worden.

Wereldwijde afname van amfibieën heeft geresulteerd in verlies van vele amfibieën op grotere hoogten, dus de aanwezigheid van gezonde, met bergbeken geassocieerde amfibieënpopulaties op Nassau en Lely heeft grotere conserveringswaarde. Deze gebieden bieden bescherming aan vele bedreigde soorten en soorten die endemisch zijn voor het Guiana Schild.

Zowel de plateaus van Lely als Nassau maken conserveringsactiviteiten noodzakelijk om enigszins verschillende redenen:

Lely

- Lely heeft hoge habitat en soortendiversiteit voor alle taxa, alsook ongerepte bossen. Lely heeft iets meer rijkdom binnen de meeste taxa vergeleken met Nassau, en iets meer plantendiversiteit (per plot) dan Brownsberg.
- Er zijn nog steeds grote aantallen grote zoogdieren en grote vogels, wat een indicatie is dat Lely mogelijk een 'veilige haven' is voor deze dieren waarop veel gejaagd wordt.,
- Lely is tamelijk ontoegankelijk met weinig menselijke invloeden, wat dus een uitstekende gelegenheid biedt om een groot gebied van hoge biodiversiteit, ongerept regenbos, en uitzonderlijk bergsavanna(mossen)bos te beschermen.

Nassau

- Nassau is sterker beïnvloed door mensen, maar heeft nog steeds een hoge biodiversiteit en goede populaties van grote zoogdieren en grote vogels.
- Nassau heeft vele endemische soorten (die nergens anders gevonden worden), vooral vissen.
- Beschermen van het stroomgebied van de Paramaka kreek (met zijtak IJskreek) is cruciaal voor de overleving van verscheidene zeldzame vissoorten.
- Slechts 31 % van de gedocumenteerde amfibieënsoorten zijn op beide plaatsen gevonden, wat een indicatie is dat zowel Lely als Nassau belangrijk zijn voor de diversiteit van amfibieën, inclusief vele soorten die nieuw zijn voor de wetenschap.
- De grotere menselijke invloeden en bedreigingen te Nassau vragen om onmiddellijke actie.

2. Het mechanisme voor conservering van deze gebieden moet ontwikkeld worden middels samenwerking tussen publieke en private instituten, inclusief lokale gemeenschappen, om een halt toe te roepen aan daadwerkelijke en potentiële bedreigingen in deze gebieden.

Mogelijke mechanismen zijn onder andere:

- Versterken en financieren van de afdeling Natuur Beheer van de Surinaamse overheid, ter verbetering van monitoring in alle drie gebieden, voornamelijk ten aanzien van jacht en illegale mijnbouw.
- Creëren van een Natuur Park op het plateau van Nassau om het unieke stroomgebied van de Paramaka kreek te beschermen. Urgente actie is nodig te Nassau, vanwege de hoge niveaus van menselijke druk daar.
- De lokale gemeenschappen, inclusief de traditionele, betrekken, in het bijzonder de Paramakaners (Nassau en Lely), Aukaners/ Okanisi of n' Djuka (Lely), Saramakaners (Brownsberg) en ook de niet-traditionele gemeenschappen, zoals de kleinschalige mijnbouwers.
- Bescherming van sleutelgebieden integreren in elk ontwikkelingsplan voor de plateaus (e.g. mijnbouwplanning). Sleutelgebieden zijn het Paramaka stroomgebied te Nassau, het maagdelijk, hoger gelegen bos van Lely en de vegetatie langs de kreek van Brownsberg. De plateaus van Lely en Nassau zijn concessies van Suralco (Alcoa). Suralco is ook betrokken bij grootschalige mijnbouw exploratie door Newmont aan de voet van de heuvels van de Nassau en Brownsberg.
- Exploreren van potentiële mogelijkheden voor **toerisme** in de twee gebieden als alternatieve bron van inkomsten voor lokale gemeenschappen om hun afhankelijkheid van de handel van wildvlees, houtkap, en goudmijnbouw te reduceren.

• Additionele Onderzoeksprioriteiten

- Biodiversiteitsonderzoek gedurende het regenseizoen,
- Onderzoek van laagland beken van Nassau en Lely,
- Onderzoek van de biodiversiteit van het stroomgebied van de Paramaka kreek, inclusief de zeldzame vis *Harttiella crassicauda*,
- Onderzoek van de populatiegrootte en levensvatbaarheid van sleutelsoorten,
- Verdere planteninventarissen van Nassau en Lely,
- Verder onderzoek naar potentieel nieuwe soorten voor de wetenschap.

SPECIFIEKE AANBEVELINGEN VOOR CONSERVERING

- Breng de plateaus van Lely, Nassau en Brownsberg samen in een regionale conserveringsstrategie en onderneem actie op basis van IBAP aanbevelingen in hoofdstuk 2,
- Controleer jacht, die een grote bedreiging vormt voor grote zoogdieren, grote vogels en mestkevers van beide gebieden,
- Behoud de integriteit van boskreeken
- Minimaliseer fragmentatie van de natuurlijke habitat; controleer toegangswegen en beperk houtkap, die habitatfragmentatie en degradatie versnelt en die al invloed heeft op verscheidene groepen zoals de mestkevers, mieren en zoogdieren.
- Verhoog de bescherming van het Brownsberg Natuur Park en andere delen van de plateaus.
- Monitor om de aanwezigheid van de chytride schimmel, *Batrachochytrium dendrobatidis* in volwassen padden langs bosbeken te kunnen ontdekken.